

MOTERŲ DIRVA

1963 m. sausio mėn.

January

No. 1

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

*A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas*

MOTERŲ DIRVA (Women's Field) official organ of the American - Lithuanian R. C. Women's Alliance dedicated to Our Lady of Perpetual Help.

Editorial and Business Address: 205 Luelde St., So. Bend 14 Indiana.

TURINYS — CONTENTS

Laimingų ir Sėkmingų Naujų Metų — (Centro Pirm. Žodis)	3
Laikas Ruoštis šių Metų Stipendijoms	5
Katalikiška Akcija Moterims	6
Žinutės	7
Kuopų ir Apskričių Veikla	8
Sergančios Narės	8
In Memoriam	9
It's Scholarship Application Time Again	16
A Project For The Social Committee .	17
Lithuania — Part 10 — <i>Lithuanian</i> <i>Literature</i>	18
Teen Corner — <i>Music Around The</i> <i>World</i>	20
Personal Notes	22

REDAKTORĖ - EDITOR:

Mrs. DALE MURRAY
205 Luelde St.
South Bend 14, Ind.

"Second class mail privileges authorized at Chicago, Ill." Raštus, korespondencijas ir "Moterų Dirvos" visuose reikaluose rašykite redaktorei.

Published monthly by the American-Lithuanian R. C. Women's Alliance. Subscription yearly U. S. — \$2.50 Foreign — \$3.00. Single copy — 25 cents.

MOTERŲ SAJUNGOS

CENTRO VALDYBA

1962-3 M.

DVASIOS VADAS

Prel. P. M. Juras
94 Bradford St.
Lawrence, Mass.

PIRMININKĖ

Mrs. Elizabeth Paurazas
17403 Quincy Ave.
Detroit 21, Mich.

I VICEPIRMININKĖ

Mrs. Anna Slazas
321 Victor St.
Westville, Ill.

II VICEPIRMININKĖ

Mrs. Marcelė Watkins
110 Barnard Road
Worcester 5, Mass.

SEKRETORĖ

Mrs. Victoria Leone
7155 So. Hermitage Ave.
Chicago 36, Ill.
PROspect 8-0525

IZDININKĖ

Mrs. Natalie Satunas
6519 S. Washtenaw Ave.
Chicago 29, Ill.

IZDO GLOBĖJOS

Mrs. Mary Druktanis
1609 S. 50th Ave.
Cicero 50, Ill.

Mrs. Julia Lukitis

1301 E. Morton Ave.
Springfield, Ill.

DAKTARAS-KVOTĖJAS

Dr. S. Biežis
3148 W. 63rd St.
Chicago 29, Ill.

Moterų Dirva

1963 M.

SAUSIS (JANUARY)

VOLUME 47 Nr. 1

LAIMINGŲ IR SĖKMINGŲ NAUJŲ METŲ

Pradedant šiuos naujus 1963-čius metus, Centro Valdyba sveikina mūsų Centro Dvasios Vadą ir visų kuopų Dvasios vadus; Valstijų Direktores, visas organizacijos nares, visas įvairių komisijų nares, Redaktore ir Centro Daktarą Kvotėją. Linkime visiems, kad šie metai būtų laimingiausi, sveikiausi ir sėkmingiausi.

Pradedant šių metų darbus, truputį pažvelkime į mūsų praeitų metų veiklą. Perkratykime savo sąžinę, atsiklausdamos savęs: ar aš atlikau per tuos metus ką turėjau atlikti? Ar aš sąžiningai ir ištikimai pasitarnavau savo Moterų Sąjungos organizacijai? Ar aš lankiausi į susirinkimus? Ar prisidėjau prie Katalikiškos akcijos? Ar prisidėjau prie stiprinimo mūsų organizacijos prirašant bent vieną

narę į Pašelpos, Pomirtinės ar Apdraudos skyrius?

Šiuose naujuose metuose padarykime prižadą *kiekviena* aktyviai prisidėti prie išlaikymo mūsų lietuviškų, katalikiškų organizacijų. Prižadėkime lankyti susirinkimus tankiau, padėti veikloje, o svarbiausiai pasidaruoti prirašant *bent vieną naują narę į mūsų garbingą Moterų Sąjungos organizaciją*. Proga yra, nes Centro Valdyba nutarė ir paskelbė 1963 metų NAUJŲ NARIŲ VAJŲ, pradedant sausio mėn. 1 d. iki liepos mėn. 1 d.

Pasitikime ir lauksime sėkmingo NAUJŲ NARIŲ VAJAUS pravedimo.

Kad paskatintų nares stropiau pasidaruoti ir kad įvertintų narių pasiaukojimą, sekančios premijos paskirtos:

1963 m. Naujų Narių Vajaus Dovanos

I APDRAUDOS SKYRIUS —

- Už kiekvieną \$1000 skyr. Apdraudos narę — \$10.00
- Už kiekvieną \$ 750 skyr. Apdraudos narę — \$ 7.50
- Už kiekvieną \$ 500 skyr. Apdraudos narę — \$ 5.00
- Už kiekvieną \$ 300 skyr. Apdraudos narę — \$ 3.00
- Už kiekvieną \$ 150 skyr. Apdraudos narę — \$ 1.50

Vieton ekstra bonus dovanų bus paskirta \$3.00 toms narėms, kurioms bus reikalingas gydytojo patikrinimas.

PASTABA — NAUJOS NARĖS TURĖS UŽSIMOKĖTI SAVO MOKESTĮ NE MAŽIAU, KAIP ŠEŠIUS MĖNESIUS IŠ ANKSTO, IDANT ĮRAŠANTI NARĖ LAIMĖTŲ DOVANAS.

II APŠVIETOS SKYRIUS

Narė, kuri prirašys ne mažiau, kaip 10 naujų narių į Apšvietos skyrių, gaus \$5.00 (50 c. už kiekvieną).

PASTABA: NAUJOS NARĖS TURĖS UŽSIMOKĖTI SAVO MOKESTĮ NE MAŽIAU, KAIP \$2.50 IŠ ANKSTO, IDANT ĮRAŠANTI NARĖ LAIMĖTŲ DOVANĄ.

DĖMESIO! 1963 metų Moterų Sąjungos Seimas

Malonu pranešti, kad ateinantį Moterų Sąjungos seimą sutiko globoti Moterų Sąjungos 5-ta kuopa, Worcester, Mass. Seimas įvyks rugpiūčio (August) 21 d. iki 25 d., 1963 m. Nekalto Prasidėjimo Seselių Vienuolyne, Putnam, Conn.

Pereito Moterų Sąjungos seimo dalyvės, norėdamos pasidžiaugti kartu su Penna. valstijos narėmis "License" gavimu pageidavo, kad

sekantis seimas toje valstijoje įvyktų. Padėtos visos pastangos tai įvykdyti, bet nepavyko, kadangi neatsirado kuopos, kuri būtų sutikus Seimą priimti.

Dėkingos esame Moterų Sąjungos 5-tai kuopai už priėmimą. Sveikiname ir linkime sėkmės.

Elzbieta Paurazienė
Centro pirmininkė

ŠIUOSE NAUJUOSE METUOSE

kiekviena Sąjungietė turėtų padaryti sekančią rezoliuciją:
AŠ PASIZADU reguliariai lankyti kuopos susirinkimus ir aktyviai juose veikti,

visur ir visados kelti Moterų Sąjungos vardą,

įrašyti nors VIENĄ naują narę,

prisidėti prie organizacijos didžiulio projekto — Stipendijų Fondo — ir jį remti,

pasirūpinti, kad kuopa būtų atstovaujama ateinančiame seime.

Laikas Ruoštis Šių Metų Stipendijoms

Tur būt visos narės yra susipažinusios su mūsų organizacijos stipendijų davimo projektu. Nuo įsteigimo prieš keletą metų išmokėjome šešiams studentams po \$100. Ši- met ir vėl bus proga dviem laimėti stipendijas.

Jeigu jūsų šeimoje yra aukštesniąją mokyklą baigianti studentė (arba studentas), prašau atidžiai perskaityti sekantį pranešimą. Norintieji ir besiidomaujantieji studentai turi išpildyti sekančius lengvus reikalavimus:

1) Pristatyti apie save tris rekomendacijas, liečiančias elgesį: vieną iš mokyklos, kurioje taipgi turi būti pažymėta studento mokslo stovis, antrą nuo parapijos klebono, trečią iš gerai pažįstamo asmens, išskiriant šeimos narius.

2) Aplikacijos laišką kartu su virš minėtomis rekomendacijomis pasiųsti REGISTRUOTU PAŠTU stipendijų komisijos pirmininkei NE VĖLIAU, KAIP BALANDŽIO MĖN. 30 d. adresu: Mrs. Dale Mur-

ray, 205 Luelde St., South Bend 14, Ind.

Kaip buvo anksčiau pranešta, stipendijos bus duodamos baigiantiems aukštesniąją mokyklą ir norintiems toliau tęsti mokslą universitete, arba įstoti į vienuolyną arba seminariją. Stipendijos bus duodamos tik Mot. Sąjungos narei arba jos šeimos nariui.

Kreipiuosi į visas kuopas su prašymu remti šį mūsų svarbų darbą aukomis. Kelios kuopos yra žymiai aukojusios stipendijų fondui. Yra ir kuopų, kurios visiškai nėra prisidėjusios. Mielos sąjungietės, leiskite priminti visom, kad Stipendijų Fondas buvo organizacijos Seimo nutarimas, apimęs visas kuopas. Šio fondo reikšmė ir galimybė yra kiekvienos kuopos rankose. Padėkime saviesiems pasiekti mokslo aukštumas ir kartu pasidžiaugsime atlikusios didžiulį ir vertingą labdaros bei kultūros darbą.

Dale Murray, Komisijos pirm.

NORIU PRIMINTI, KAD

raštai ir korespondencijos turi pasiekti redakciją ne vėliau, kaip 15 d. mėnesio, kad tilptų sekančioj laidoj. Kaip ir kiekvienas mėnesinis leidinys, MOTERŲ DIRVA turi būt ruošiama iš anksto, kad užtektų laiko medžiagos rinkimui, korektūroms ir, kaip kada, net ir kai kurių dalykų perrašymui. Turi ir užtekti laiko spaustuvės reikalams.

Tikimės greitai laiku paskelbti visų Garbės Narių vardus. Darbas užsitraukė norint bliski kitaip sutaisyti. Dovanokite!

Redaktorė

KATALIKIŠKA AKCIJA MOTERIMS

Be abejo visos sutiksime, kad viena diena mėnesyje pašvęsta dvasiniam apmąstymui būtų neįkainojamos vertės mums ir mūsų šeimoms. Tačiau nelengva surasti tą liuoslaikį dirbančiam žmogui, o ypač šeimininkei. Džiaugiamės, jei turime progos syki ar du metuose įsijungti į savo parapijos rekolekcijas ar misijas.

Nežiūrint kaip naudingas ir išgainingas toks susikaupimo laikas būtų, mes dažnai neišgalime pasinaudoti daugiau kai syki ar du į metus. Vienok prie gerų norų galime rasti išeitį. Taigi ir siūlau vieną:

Syki į mėnesį paskirti vieną dieną kaip ir namų rekolekcijoms — maldai ir apmąstymui.

1. Pasirinkti vieną reguliarią dieną, sakykime pirmąjį antradienį mėnesyje. Dirbančioms gal geriau tiktų šeštadienis ar sekmadienis. Tą dieną susilaikyti nuo visokių išeigų.

2. Išklausyti šv. Mišių ir priimti Komuniją. Po piet ar vakare užėiki į bažnyčią, praleiski kokį pusvalandį apmąstymuose prieš švč. Sakramentą.

3. Dalį dienos praleiski skaitydama religinio turinio raštus, apmąstyk ką skaitei.

4. Ta diena lai būna tylos ir rimties.

Kalbos tyla. — Nesileiski į nereikalingas kalbas, asmeniškai ar telefonu.

M'nties tyla. — Venki pikty, nekantrių minčių. Vieton savigailos raski progą paguosti ar padėti tiems, kurie esti vieniši ar ligoniai.

Akcijos tyla. — Pasaulis perpildytas užesiu ir triukšmu. Pasistenki nors vieną dieną apsieiti be televizijos ir visokio nereikalingo triukšmo. Vieton to, lai būna ramumo ir susikaupimo valandėlė.

5. Gražus lietuvių paprotys yra sakyti: "Padėk, Dieve!" Imkime širdin tuos žodžius — padėkime artimui. Padėkime ir sau atlikdamos namų ruošos ar kitus reikalingus, bet nemėgstamus darbus, kuriuos atidėliojam ar stumiam į šalį. Padėkime sukelti gerą nuotaiką savo šeimoj pateikdamos ką nors naujo. Nuoširdžiai pasimelskime ne tik už savo šeimą ir draugus, bet ypač už tuos, kurie mus skriaudžia ir rodo neapykantą.

Tokią naminę rekolekciją galima atlikti bendrai susitarus ir su keliomis kitomis draugėmis. Vakare visoms galima susirinkti skirtu laiku bažnyčion šventajai valandai ir bendrai maldai.

Čia paduodu tik projektą. Naminės rekolekcijoms kiekviena gali susidaryti savotišką planą, kaip ir ką daryti. Čia pateiktos mintys tam, kad mes kiekviena truputį daugiau pasistengtumėm atsiekti idealios moters stovį.

Pradėjome naujus metus. Panaudokime šiuos metus gilesniam susimąstymui. Aukokime Jėzui savo mintis, darbus ir savo šeimos bendrą pamaldumą. Nepamirškime ir to, kad laiminga ta šeima, kuri moko bendrai melstis.

Viktorija Leone

ŽINUTĖS

Gražiai pagerbta Centro pirm. E. Paurazienė

* Gruodžio mėn. 9 d., George F. Monaghan K of C Hall Detroite gražiai paminėta Centro Pirm. *Elzbieta Paurazienė* 60 m. ir 46 m. lietuviškos veiklos sukaktis. Banketas sutraukė suvirš 300 žmonių. Rengimo komitetas sudarytas iš LRKSA 171 ir 265 kuopų Moterų Sąjungos 54, 64 ir 72 kuopų ir Lietuvos Vyčių 79 ir 102 kuopų. Komitetui vadovavo LRKSA 265 kp. fin sekretorius Matas Šimonis.

Bankete dalyvavo Centro Sekr. *Viktorija Leonė* su pritaikinta kalba. taipgi Centro I Vicepirmininkė Ona Slažienė iš Westville, Ill. ir Centro Iždo Globėja Marijona Druktanienė iš Cicerio, Ill.

Nėra stebėtina, kad E. Paurazienė susilaukė daug sveikinimų ir dovanų, nes jos didelis ryžtas ir pasiaukojimas labdaros ir lietuviškajam darbui 46 metų laikotarpyje pritraukė didelį skaičių dėkingų prietelių

Mes sąjungietės, tikrai galime didžiuotis šia kilnia asmenybe. Moterų Sąjungos 54 kp. priklauso nuo pat įsteigimo 1919 m. ir nuolatiniai veikė įvairiose komisijose ir valdyboje. Michigan valstybės direktorė išbuvo 3 metus; Centro Iždo globėja 8 metus. Buvo ir Centro

Pirm. 8 metus (nuo 1937 m. iki 1945 m.). Prie to, ji sugebėjo aktyviai reikštis ALRK Federacijoj, LRKSA, Vyčiuose, BALF ir kt. Ypatingai daug valandų yra pašventusi tremtinių reikalais.

Džiaugiamės, kad atsirado asmenų, kurie įvertina p. Paurazienės

pasiaukojimą visuomenei ir suruošė šį paminėjimą. Ne būtų pro šalį paminėti, kad mūsų Centro Pirm. yra aprašyta Lietuvių Enciklopedi-

Centro Pirm. Elzbieta Paurazienė

joj. Šioji centrinė figūra lietuviškoje veikloje tikrai yra mūsų organizacijos *GARBĖS NARĖ*. Ilgiausių metų!

* PREL. IG. ALBAVIČIUI sąjungiečių įteikta simbolinė dovana turėjo sekantį įrašą: "Garbingajam Bažnyčios ir Lietuvių Tautos sūnui bei A. L. R. K. Moterų sąjungos prieteliui, Jo Prakilnybei Prel. I. Albavičiui minint savo 50 metų kunigystės sukaktį, dėkinga Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų sąjunga reiškia pagarbą, prašydama Visagalio užlaikyti jį gyvą ir sveiką, kad dar ilgai šviestų visiems lietuviams savo pavyzdžiu, darbštumu ir taurumu."

Be kitų anksčiau paminėtų ypatų (gruodžio mėn.) bankete Centrą atstovavo Ižd. MARIJONA DRUK-TANIS.

* Už atsiųstą \$7.00 auką Stipendijos Fondui Westville (Ill.) 70 kp. narėms tariame širdingą ačiū!

* Joms skirtą premiją už įrašymą naujų narių ELZBIETA PAU-RAZIENĖ IR ELENA MALLEN perleido naujos 72 kp. išdui.

* Gruodžio 30 d. Roberts School salėje Cambridge, Mass., buvusiis Centro Dvasios Vadas kun. VIN-CAS VALKAVIČIUS, smuikininkas Iz. Vasiliūnas ir pianistas Vytenis Vasiliūnas davė kamerinės muzikos koncertą. Koncerto programą sudarė 16 ir 17 šimtmečio kompozitorių kūriniai. Pirmoje dalyje išpildyta Giovanni Gastoldi, Thomas Morley, Orlando di Lasso, Joan Maria Tas-so, Johanu Pachelbel. Antroje dalyje — Jean M. Leclair, Joseph Haydn.

Kun. V. Valkavičius ir Izidorius Vasioliūnas bei jo sūnus Vytenis antrą kartą pasirodė šios rūšies koncerte. Kūriniai yra labai gra-žūs ir mažai girdimi, ypač savo koncertiniu sąstatu — du smuikai ir fortepijonas. Abu koncertai yra sulaukę gražių komplimentų ir ge-rų aprašymų ir nelietuvių spaudo-je.

★ Sibiro lietuvių maldaknygė "Marija, gelbėki mus" kun. Kazi-miero Patalavičiaus yra išversta ispaniškai ir greitai Argentinoje iš-eis iš spaudos. Maldaknygei įvadą parašė Argentinos primas ir kardi-nolas A. Caggiano. Ligi šiol mal-daknygė yra jau išversta į anglų, vokiečių, olandų ir italų kalbas.

K U O P Ū I R A P S K R I Č I Ū V E I K L A

Naujos Narės — New Members

įstojo lapkričio mėn. — Nov.
Kp.

- I \$300 Pomirt. Skyrių*
54 Ruth L. Grasha — Persikėlė iš Apšv. Skyr.
54 Anne Mitchell
I Apšvietos Skyrių
5 Marija Jasutienė
18 Veronica Valaitis
Anna Statkevicz
21 Josephine Marin
Anna Mikaitis
54 Barbora Stonis

Sergančios narės

Narės prašomos, kur galima, ap-lankyti šias mielas nares arba kitu būdu suteikti pagūdą:

- Kp.
5 Domicelė Kunsaitienė
21 Praksėda Meškėnas
24 Veronica Alešauskas
26 Margaret Daminaitis
Marijona Stonis
Tillie Chesna
38 Ona Balčiūnienė
50 Margaret Marmont
54 Helen Chepelionis
56 Agota Chernes
69 Josephine Smith
70 Valeria Sungail
73 Ona Bomil

(Pastaba: Sergančiųjų narių var-dus pasiųskite tiesiog Centro Sekr.)

IN MEMORIAM

Prašome prisiminti maldose šią narę, kurią Dievas pasišaukė pas Save:

Kp. 5 — A. † A. MONIKA BULVIDAS, gyv. 21 Clarendon St., Worcester 4 Mass. Pasimirė lapkr. mėn. 6 d.

(Mirus Apšvietos arba Pomirtinės skyriaus narei, prašome pranešti tiesiog Centro Sekr.).

CONNECTICUT

HARTFORD

17-tos kuopos žinutės

Kuopos priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio mėn. 2 d. Valdybos narės džiaugėsi skaitlingu narių atsilankymu. Linksma visom, kai daugiau narių atsilanko ir galima ką daugiau svarstyti.

Šiame susirinkime buvo valdybos rinkimas, kuris neužėmė daug laiko, nes vienbalsiai buvo užgirta esanti valdyba. Tik labai gaila, kad atsisakė mūsų gerbiama pirmininkė Paulina Ambrasienė, nors labai norėta, kad ji pasiliktų. Vis vien esame jai labai dėkingos už jos pasidarbavimą per tris metus.

Sekantiems metams valdyba susideda iš sekančių narių: Pirm. Elzbieta Strazdienė, vicepirm. M. Kortinaitienė ir R. Monchunienė, prot. rašt. V. Elijošienė, fin. rašt. C. Serwo išd. A. Kadienė, knygų peržiūrėtojos — G. Denrich ir E. Povilonis. Dieve, padėk visom sveikai darbuotis.

Po susirinkimo turėjome Kalėdinį pobūvį ir dovanų pasikeitimą. Užkandžius parūpino pirmininkė ir

skaniai visas pavaišino. Už tai tariame jai širdingą ačiū.

Klebono pagerbimas

Lapkričio mėn. 25 d. turėjome pagerbtuvių bankietą mūsų klebonui prel. Jonui Ambotui švenčiant aukštinį jubiliejų, kaip tarnauja mūsų parapijai. Prelatas jau daugelį metų yra mūsų kuopos Dvasios Vadas. Mes linkime jam dar ilgai gyventi ir darbuotis mūsų tarpe. Vakaras buvo labai malonus, nes dalyvavo daug senųjų parapiečių.

Korep. Ap. Kadis

NEW HAVEN

Atostogas praleidus

Moterų Sąjungos 33 kuopos pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyko rugsėjo 14 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Maldą už visų ligonių sveikatą, ypatingai už Magdaleną Danušienę, kuri rimtai serga, pravedė kuopos pirm. M. Jokubaitė. Taipgi sukalbėta malda už a. † a. Arkivyskupo Matulionio sielą, kuris mirė kaip kankinys už tikėjimą ir lietuviybę.

Išreikšta užuojauta sąjungietei Onai Golden mirus jos vyrui a. † a. Juozui. Sąjungietės užprašė šv. Mišias taipgi ir kuopa užprašė šv. Mišias.

Nutarta šiais metais pradėti švęsti Moterų Sąjungos Dieną, jau užprašytos šv. Mišios ir pradėsime ruošti tą dieną tinkamai švęsti.

Kalėdų pobūvis bei vaišės su dovanėlėmis įvyko gruodžio 15 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Pirm. M. Jokubaitė pasveikino sąjungietes O. Norkūnaitę ir R. Kisielinę, kurios minėjo savo gimtadienius, taipgi pasveikino Jadvygą Šilkiene ir Jadvygą Kronkaitienę, ku-

rios švęs savo vardo dienas, palinkėjo visoms, kurios švenčia kitokias sukaktis, viso geriausio.

Rugsėjo 23 d., po ilgos ir rimtos ligos mirties angelas iš gyvųjų tarpo atskyrė gerą motinėlą ir dorą sąjungietę Magdalena Danušienę, kuri buvo su dukrele išsikėlus gyventi į Alexandria, Va., nes dukrelė turi valdišką darbą Washington. A. † A. Magdalena Danušienė buvo viena iš mūsų parapijos steigėjų, ilgametė sąjungietė ir yra paaugojusi rankų darbo lovai antklo dė, kuri buvo išleista loterijos būdu ir davė pajamų suvirš \$300, iš kurių \$150 paaukota bažnyčiai. Velionės kūnas parvežtas į New Haven, kur buvo pašarvota Hamden Memorial laidojimo koplyčioje ir labai gausiai susirinko sąjungietės, gyvojo rožančiaus narės ir daug giminių bei pažįstamų idant atiduotų savo narei bei giminaitei ir draugei paskutinį patarnavimą. Prie karsto sudėta daug gėlių vainikų ir šv. Mišių aukų, sąjungietės taipgi užprašė šv. Mišias. Palaidota iš šv. Kazimiero bažnyčios su iškilmingomis šv. Mišiomis, į kapus palydėjo sąjungietės ir šv. rožančiaus narės, giminės ir pažįstami. Liūdim netekusios savo ištikimos narės ir taurios lietuvės. Liūdesio valandoje reiškiam gilią užuojautą dukrelei Onutei netekus mylimos motinėlės, kurią ji taip rūpestingai slaugė, taip ir visai giminei. Velionės Magdalenos sielai tegu Dievas suteikia amžiną ramybę dangaus karalystėje.

Štai spalio 7 d., anksti rytą važiuojant į bažnyčią, mirties angelas atskyrė iš gyvųjų tarpo a. † a. Leonora Yogienę, kuri buvo ilgametė sąjungietė ir gera parapietė, pri-

klausė prie Moterų Sąjungos 33 kuopos, gyvojo rožančiaus ir šv. Onos draugijos, taipgi šv. Pranciškaus Tretininkų.

Išpūdinga buvo matant karste pašarvotą su Tretininkų abitu. Karstas skendo gėlių vainikuose ir šv. Mišių aukose. Iškilmingai palaidota iš šv. Kazimiero bažnyčios, kur buvo atnašautos trejos šv. Mišios. Palaidota šv. Lauryno kapuose šalia savo mylimo vyro Jono. Paliko liūdėti 2 dukras ir sūnų ir kitas gimines. Liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškiam šeimai netekus mielos motinėlės, prašom Visagalinčio Dievo sustiprinti visus. Eleonoros sielai tegu Pasaulio Kūrėjas suteikia amžiną atilsį danguje. Kaip yra malonu, kada narė priklauso prie organizacijos bei draugijų, nes draugijų narės kaipo garbės palydovės suteikia paskutinį patarnavimą, susijungia bendroj šv. komunikacijoj ir palydi į kapus

Po Balfio seimo atvyko pas savo sesutę Marijoną Piascik mūsų Centro Pirmininkė Ponia Elzbieta Paurazienė. Spalio 16 d. sąjungietė Jadvyga Šilkienė užkvietė kelias sąjungietes ir kelias drauges ir draugus pagerbti mūsų garbės viešnią savo rezidencijoje. Maloniai pasivaišinta ir pasidalinta mintimis ir įteikta kukli dovanėlė dalyvių vardu poniai Paurazienei. Taipgi pasveikinta miela šeimnininkė Jadvyga Šilkienė jos vardo dienoje. Jai įteiktos gražios dovanėlės su geriausiais linkėjimais. Padėkota Juozui ir Jadvygai Šilkams trumpoje kalboje, kurią pravedė kuopos pirm. M. Jokubaitė.

Sveikinu sąjungietes ir linkiu, kad Kristus palaimintų jūsų šeimas ir namus, taipgi kad Nauji Metai at-

neštų sveikatos ir Dievo palaimą mūsų tarpe.

Korespondentė

ILLINOIS

CHICAGO

Moterų Sąjungos 49 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą gruodžio mėn. 1 d. finansų rašt. Onos Rudienės namuose. Kadangi ši kuopa stipriai įsikūrusi gyvuoja ir visos narės su meile ir šypsena veiduose veikia sutartinai joms ir gerai sekasi. Visi jų parengimai praeina sėkmingai su pelnu kuopai.

Ir šį kartą jos nusitarė turėti Užgavėnių vakaro blynų kepimo pramogą, gerojo lietuvių patrioto Kazio Ukelio užteigos svetainėje.

Atsilankė žymi veikėja Donna Kamm ir užkvietė nares į Moterų sąjungos Chicagos apskrities susirinkimą.

Kad kuopa dar geriau gyvuotų ir narių skaičiumi augtų, reikia mums pasirūpinti naujų narių įrašymu. Ypatingai raginti jaunas moteris rašyti į tą vienintelę idealią ir pašalpinę Moterų sąjungos organizaciją.

1963 metams liko veik visa ta pati valdyba: pirm. — ilgametė Mot. s-gos veikėja Julė Pūkelienė, nutarimų rašt. Donna Kamm. finansų rašt. Ona Rudienė, išd. Rožė Žilvitienė, vicepirm. Agota Janušauskienė, išdo globėjos Eleonora Geštautienė ir Uršulė Slotkienė, ko- resp. Ona Aleliūnienė.

Po susirinkimo vaišingoji šeiminkė. O. Rudienė pakvietė prie kavutės ir gardžiai keptų pyragų

ir kitų skanumynų. Ir taip linksmai, geroj nuotaikoj, praleidusios laiką visos po vaišių atsisveikino.

Ona Aleliūnienė

Chapter 75

The November meeting of chapter 75 was held in the home of Mrs. Ursula Rastenienė and Mrs. Donna Zilis, who were hostesses of the month.

President Mrs. Ursula Rastenienė opened the meeting with a prayer.

After the usual formalities, the Charities Committee consisting of Mrs. Louise Downes, Mrs. Mary Ann Mineiko, Mrs. Sophie Urbik and Mrs. Ursula Rastenienė gave a very interesting report of their visit to the Holy Family Villa. The visit was intended to make arrangements for a party for the old folks, but after hearing about the dire need for office workers, sewing instructors, companions, etc., it was voted on to have in addition to the Valentine's Party, three groups to make weekly visits to help the dedicated sisters and the old folks.

Many thanks to Mrs. Mary Mineiko and her group. Mary Ann is driver and "girl-friday" in the office, Mrs. Emily Gudgailis has been promoting her sewing and handcraft skills, Mrs. Louise Downes has been having a picnic wheeling the old folks around. Louise does not understand Lithuanian.

Needless to say, many comedy situations have arisen and Louise kept us amused with stories of her experiences. Mrs. Anna Venckus is looking forward to these visits, especially since many

at the old folks home are old friends.

Mrs. Donna Zilis will be driver of the second group as well as "girl Friday" in the office. Mrs. Stella Rauba and Mrs. Emily Gudgailis will be in the sewing room and Mrs. Magdalena Janulis and Mrs. Louise Downes will be companions. Many thanks to Marge Reynolds, a non-member, for taking Stella's place at the last visit. Other groups will be organized at the following meeting.

Mrs. Mary Nedzveckas, after an operation and stay at the hospital, is recuperating at home under TLC of her daughter-in-law Mrs. Bernice Nedzveckas. Mrs. Pauline Kairis, our secretary, is very ill again.

Mrs. Ursula Rastenis, Mrs. Bernice Nedzveckas and Mrs. Mary Mineiko were selected as delegates to the Chicago District Meeting.

A motion was made and seconded to write a congratulatory letter to be read at the dinner in honor of our National President, Mrs. Elizabeth Paurazas.

After a discussion about the annual Christmas Pot Luck Party, the meeting was adjourned with a prayer.

Chapter 75 would like to wish all the sister "sąjungietės" of all the chapters a Happy and Holy New Year.

DZ

MICHIGAN

GRAND RAPIDS

Moterų Sąjungos 42 kuopos valdyba ir narės reiškia gilią užuojautą narei Alenai Bouwens ir visiems Ci-

žauskams ir giminėms, mirus jų tėvui A. † A. Motiejui Cižauskui.

Velionis paliko didžiam nuliūdime dukras, sūnus, anūkus ir kitas gimines. Prašom Aukščiausią suteikti jiems ištvermės liūdesio valandose, o mirusiam Motiejui Cižauskui amžiną atilsį

Taipgi giliai užjaučiame mūsų kuopos pirm. Oną Kareckienę, kuri pergyveno sunkią operaciją. Prašom nares pasimelsti už jos sveikatą.

Sveikiname kuopos narę Costanciją Staskievicz ir jos vyrą Vincen-tą, jų 50 metų vedybinių sukaktuvių proga. Linkime ilgiausių metų ir daug Dievo palaimos jų gyvenime.

Nors pavėluota, sveikiname kuopos narę Aleną Bowens ir jos vyrą Jake jų 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktimi. Linkime ilgiausių metų ir Dievo palaimos gyvenime.

Koresp. A. B.

NEW JERSEY

LINDEN

Moterų Sąjungos 53 kp. metinis susirinkimas įvyko gruodžio mėn. 3 d., kuriame narių ne mažai atsilankė. Valdyba liko ta pati. Išklau-syti raportai iš apskričio suvažiavimo.

Po susirinkimo turėjome Kalėdinį pobūvį, kurio metu visos narės sumainė dovanėles. Kartu buvo pagerbtos pirm. K. Šukienė ir prot. rašt. Adelė Krutulienė jų gimtadienio proga. Sudainuota ilgiausių metų ir įteikta po dovanėlę. Narės buvo pavaišintos kavute ir pyragais.

Spalio mėnesyje turėjome kortų vakarą B. Sobeckienės namuose. Atsilankė gražus būrys ir pelno liko. 10 dolerių paskyrėm šeštadieni-

nei mokyklai. Mokytoja yra M. Balčiūnienė, kuri įstojo Moterų Sąjungon.

Smagu pasidžiaugti, kad į mūsų kuopą prisirašė 4 naujos narės. K. Šukienė pristatė P. Gutčinskię, kurios duktė yra okordeonistė, taipgi sūnus ir vyras Jonas groja įvairiuose lietuviškuose parengimuose ir kitos trys ateivės: M. Balčiūnienė, Dovidauskienė ir Vanda Audeinis, kuri tik neseniai su šeima atvyko iš Lenkijos.

Sausio mėnesyje nutarta neturėti susirinkimo.

J. B.

Užuojautos

Lapkričio mėn. 15 d. ilgai sirgusi mirė A. † A. Petronėlė Knizarienė. Paliko liūdesy penki sūnūs, marčios, duktė P. Karužis ir žentas, trylika anūkų ir proanūkų. Narės užprašė šv. Mišias ir atkalbėjo rožančių.

Lapkričio mėn. 30 d. staiga mirė A. † A. Jonas Liudvinaitis. Liko nuoliūdime duktė ir žentas Budvidai ir anūkai. Užprašėm šv. Mišias ir atkalbėjom rožančių.

Likusius širdingai užjaučiame, o mirusiems lai Dievas suteikia amžiną ramybę.

53 kp. valdyba ir narės

NEW YORK

BROOKLYN

Moterų S-gos 29 kuopos metinė vakarienė įvyko lapkričio 4 d. Apreiškimo parapijos salėje. Kartu buvo prisiminta ir kuopos 46 metų gyvavimo sukaktis. Kuopos pirm. J. Terebežienė pakvietė dvasios vadą kun. A. Račkauską sukalbėti maldą. Sveikinimo kalbą pasakė Moterų Sąjungos vardu M. Galdikienė, A. L. R. K. Federacijos ap-

skričio išdininkas Petras Ažuolas, dvasios vadą kun. A. Račkauskas ir Tėvas Petras Baniūnas, O.F.M. Po vakarienės programą išpildė jaunieji moksleiviai ateitininkai, suvaidindami kaimo vakaruškas. Buvo pagerbtas ir dvasios vadą kun. A. Račkauskas jo gimtadienio proga ir buvo ta proga tortas. Pabaišos maldą sukalbėjo Tėvas Petras Baniūnas, O.F.M. Visi sugiedojo himną. Pirm. J. Terebežienė dėkojo kunigams už atsilankymą ir sveikinimus, šeiminkėms: Rainienei, Kašetienei, Kežienei, Stropaitienei ir Katilienei ir visiems svečiams už atsilankymą.

Kuopos veikla

Lapkričio mėn. 21 d. susirinkime dalyvavo gražus narių skaičius. E. Sandanavičienė pranešė apie New York — New Jersey apskričio suvažiavimą, kuris įvyko lapkr. mėn. 11 d. Maspeth. Pirm. J. Terebežienė pranešė, kad nuo metinės vakarienės liko gražaus pelno. Laimėjimų vakaras lapkričio 17 d. taipgi gražiai pasisekė. Tariame ačiū šeiminkėms A. Rainienei ir Kučinskienei ir dalyviams.

Po susirinkimo nares pavaišino O. Kubilienė namie gamintu pyragu, sūriu ir kavute. Ta proga narės pagerbė savo darbščią vicepirm. O. Kubilienę jos vedybinių sukaktuvių proga. Padainuota "ilgiausių metų".

Klaidos atitaisymas

Lapkr. mėn. korespondencijoje buvo pažymėta, kad narės buvo pavaišintos po susirinkimo. Vaišės parūpino p. E. Kežienė naujo ir pirmo anūko gimimo proga, o ne E. Kašetienė.

Užuojauta

Reiškiamo gilią užuojautą narei Antaninai Rainienei ir jos šeimai,

tragiškai žuvus orlaivio nelaimėje mylimam sūnui ir broliui A. † A. Antanui. Nuoširdžiai užjaučiame ir prašome Aukščiausiojo suteikti Jums ištvermės liūdesio valandose. Valdyba ir visos narės reiškia kuo nuoširdžiausią simpatiją mūsų narei, sesutėms ir broliui. Lai Viešpats suteikia jam amžiną atilsį.

Aguona

New York-New Jersey Apskritis

Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskričių metinis suvažiavimas šiemet įvyko lapkričio mėn. 11 d. Maspheite, N. Y. Atsimaitymo parapijos salėje. Suvažiavimo šeimininkės buvo 30 kuopa, kuriai vadovauja Bogusė Miežilienė. Apskrities Valdybos pirmininkė J. Terebežienė suvažiavimą atidarė malda, tuoj pat eidama prie suvažiavimo darbų vykdymo. Mandatus surašyti buvo pakviesta Ona Strimaitienė. Ada Skučienė rašė protokolą. Ji perskaitė išsamiai ir nuosekliai parašytą per eito suvažiavimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Dalyvaujančių kuopų atstovės pranešė apie kuopų veikimą. Iš visų pranešimų matėsi, kad kuopos veikia įvairiose srityse, pagal vietos sąlygas ir galimybes. Pažymėtina 29, Apreiškimų parapijos kuopa, kuri kreipia dėmesį į priaugantį lietuvišką jaunimą. Jų metinės vakarienos metu jaunučiai ateitininkai išpildė programą visų džiaugsmui ir pasitenkinimui. Taip ir 24, Aušros Vartų, New Yorke, kuopa, kuri pati organizuoja ir užsiima su lietuviškuoju jaunimu. Kitos kuopos labiau pa-

brėžė pamaldumą, pagalbą parapijos darbuose, tarpusavio bendradarbiavimą,

Ilgiau kalbėjo Apskričių Valdybos sekretorė Ada Skučienė, ragindama visas kuopas pasekti 12 kuopos pavyzdžiu ir aukoti Tautos Fondui. Ši kuopa yra pirmutinė paaukojusi. Buvo įneštas nutarimas tą mintį išaiškinti atskirose kuopose ir abiem apskritim vieningai įstoti nariu į Tautos Fondą. Ada Skučienė dar ragino kuopas aukoti Giedros romano konkursui. Ji išsamiai išaiškino lietuviškos knygos rėmimo reikalą ir prašė delegates kuopose tuo klausimu pakalbėti.

Klebono Prelato J. Balkūno ir savo vardu nuotaikingai sveikino kun. Lekešius, linkėdamas darbingo suvažiavimo, kartu kviesdamas visas jaustis kaip namie šioje vaišingoje parapijoje. Jis skatino moteris savo taikinga ir nuoseklia veikla didinti narių skaičių.

Užbaigiant suvažiavimą kalbėjo kun. St. Raila savo ir Kunigų Vienybės vardu, ragindamas katalikes moteris prisidėti prie Pasaulio Katalikų kongreso, kuris įvyks 1964 metais pasaulinės Parodos metu New Yorke. Lietuvių Kunigų Vienybė turi numačiusi plačią programą, kur tikėtų ir Katalikėms Moterims pasidaruoti ir pasirodyti.

Kun. St. Raila maldomis į Šv. Dvasią ir už mirusias nares užbaigė suvažiavimą.

Po to buvo vaišės, kurias skoningai paruošė 30 kuopos narės. Suvažiavimo dalyvės yra dėkingos darbščioms šeimininkėms.

Kuopos Korespondentė.

Barbora Švedaitė

A. † A. Antaninai Užupytei - Naujokaitienei

(Mirties dešimtmetį minint)

Kai žemę sukaustė
Atskridęs šiaurys,
Apie Tavo namą
Skrajojo mirtis —

Pamojo per langą,
Kvietė iš namų,
Kad jau nebegrįžtum
Į tarpą savą.

Paskutinį žingsnį
Šioj žemėj žengei,
Jau savo vaikelių
Daugiau nematei.

Širdis neišlaikė —
Mirei su kančia,
Nusviro rankelė,
Kuri tiek gero darė čia.

Nusviro ir medžiai
Pajūrio miškuos.
Jų ledinės šakos
Sakė: Tu kapuos.

SventasJon's kalnely
Kapuose rymos
Ir apverks tremtinę
Kuri atgulė juos.

Nevaikščiosi sode,
Kur maža lakstei,
Neeklaupsi prie kryžiaus,
Kur Dievą meldeil..

Lankos ir sodybos
Ziedais pasipuoš..
Ninutė nevaikščios
Švediškių laukuos!

Lauciškių pušaitė
vieniša stovės,
Iš šakių pareinant
Jos nebelydės!

Lukšiuos prie bažnyčios
Sventorius gražus,
Ninutės būrelį
Sesučių nebus.

Grįš pavasarėlis,
Gegutė kukuos,
O jos raudų aidas
Atsilieps kapuos:

Vis kartos kaimynams,
Kad negrįš čionai,

Nes priglaudė Ją
Brooklyno kapai.

O akmuo ant kapo
Amžinai bylos,
Kad nesulauks josios
Ukmergėj namuos.

Geduti, Dalyte,
Augsit bet mamos,
Ir prašysit Dievą
Sau Dvasios Šventos!

Jums ir motinėlė
Danguje pritaras,
Nors sapne paglostys,
Kaip gyvent, patars...

Tau, Pranuk, Ninutė
Rankelės neties..
Jau nesakys myliu,
Myliu iš širdies!..

Nes kaip akmenėlis
Akmeniu paliks —
Pilko karsto sienos
Jau ne'tsidarys!

Pasiesarčių beržas
Svyruodams kartos
Sykiu su gegute,
Kad jau Ji kapuos!

Antanina Naujokaitienė — viena šviesiųjų lietuvių moterų asmenybė — gimė Švediškių km., Lukšių vlsč. Šakių apskrity 1907 metais. Baigė Šakių "Žiburio" gimnaziją ir Kaune Dr. Mažylio akušerijos kursus. Dirbo gailestingos sesers — akušerės darbą Ukmergės apskr. ligoninėj. Buvo linksmo būdo, geros širdies, dosnios rankos. Mylėjo savo darbą ir žmones. Tai ideali motina, kuri taip troško vaikų ir Dievo surėdymu turėjo juos du palikti dar vaikų metuose. Mirė 1953 metų sausio 10 d. išsiliejus kraujui smegenyse.

Prieš mirtį ji dirbo čia Brooklyno valstybinėj ligoninėj gailestingosios sesers darbą.

It's Scholarship Application Time Again!

If there is a high-school senior in your family, you will be happy to know about our organization's Scholarship Fund.

Since its inception a few years ago, six scholarships have been awarded deserving students. Two more \$100 grants are being given this year. We urge you to encourage that particular high-school senior to apply for a scholarship. Applicants need to comply with the following simple requirements:

1) Submit three (3) character references — one from the school principal showing the student's grades, a second from his Pastor, and a third from an individual other than a person in the immediate family.

2) The above information must be sent REGISTERED MAIL to the Scholarship Committee Chairman — Mrs. Dale Murray, 205 Luelde St., South Bend 14, Ind. — NOT LATER THAN APRIL 30, 1963.

Applicants will be judged on the basis of highest scholastic marks and the establishment of need. Scholarships will be awarded to those who wish to enter institutes of higher education or the religious life. They will be presented only to the son or daughter of a member of our organization, or the member herself.

FINANCIAL AID NEEDED

In order to continue this worthwhile project, we must depend on the generosity of our chapters, some of whom have made substantial donations. Alas! there are some chapters who have contributed nothing. Don't you think this is a bit unfair? If your chapter is one of the many who has not as yet contributed to this fund, please make an all-out effort to do so. Let's make this a 100% chapter supported project.

Dale Murray, Chairman
Scholarship Committee

PLEASE NOTE!

Deadline for material to be published in the MOTERU DIRVA is the 15th day of each month. Articles or correspondence received after that date cannot be assured space in the following issue since we must prepare our material in advance, and allow enough time for the printers to complete their processes.

Chapter secretaries — please make certain that the following information is sent to our Supreme Secretary promptly: 1) name, address and zone number of each new member (please print clearly), 2) notification of member's death, suspension or reinstatement. The above will aid us in keeping our records up to date and avoid unnecessary postal expense.

Editor

A Project For the Social Committee

ONE DAY WORKSHOP

Remember the old-fashioned candy store filled with everything imaginable to delight a child's or an adult's sweet-tooth? Remember the endless variety of color, size, design, smell and taste — the cinnamon spice, the sharp lemondrop, the juicy licorice whip, the defiant jaw-breaker?

In the old-fashioned candy store, there's a modern design for a one-day workshop. Combine the appeal of bright colors, the spice of new ideas and the familiarity of work in your own chapter or district into one compact program.

PLANNING — Survey your members' interests within your community. Survey too, their needs for information, techniques of operation, understanding of the program planned and methods for its work. Annual reports at district meetings or in *Women's Field* provide a wealth of information. If a group needs expert advice on problems of the community for Charities or Social Action, plan a day's workshop around a field trip — to a Catholic or Civic agency or spend a day surveying a neighborhood with a local expert as a guide. If some chapters have committees which are producing significant results with their programs, concentrate on techniques of interesting new members or other chapters. Provide new slants of operation for publicizing the program. Use a work group technique where all may share their best projects. Concentrate on informa-

tion-giving lectures on the project's substance and techniques for action. Use films or recordings for variety.

Schedule the day according to members' needs. Are most working women? Then plan an evening meeting. Will baby sitters be needed? Set up a baby sitting pool. Rotate locations around the district from time to time to assist travel plans. Organize car pools. Set time, place, date early — at least three months in advance.

(Next month — Program and
Promotion)

Ann Ivins,
Social Committee member
Activity

SEND OLD SPECS TO
"NEW EYES FOR NEEDY"
TO AID BETTER SIGHT

A relatively small but mighty volunteer charity, New Eyes for the Needy, in Short Hills, New Jersey, is conducting a rather unusual campaign and wants your help. New Eyes would like every available un-used pair of eyeglasses and all the pieces of precious metal scrap, such as broken or outdated jewelry, old gold inlays or damaged silver, which might be idly lying about. Although of no use to you, these items can be processed and give improved sight to thousands of the poor in this country and abroad.

Without ever soliciting money, New Eyes has distributed \$93,000 to hospitals and agencies during its current fiscal year for the specific purpose of pur-

chasing new prescription glasses. Monies for this come from the refining of the metal-framed glasses and precious scrap which you can send. Only patients with no other means — either public or private — of getting glasses are eligible for the funds furnished by New Eyes. By various methods, the non-sectarian, non-profit organization provides glasses in 43 states, the District of Columbia, Puerto Rico, and Haiti. Beneficiaries are school children, old people living on small retirement incomes and working people not on relief but who cannot afford new eyeglasses.

Plastic-framed glasses, sun-glasses, and artificial eyes received in good condition are sorted, tested, and shipped abroad to waiting medical and welfare missions who re-distribute these in such countries as the Philippines, Indonesia, India, and South America.

Your part in this work is simple. New Eyes asks you to package metal-framed glasses (regardless of their condition), un-broken plastic-framed glasses, artificial eyes, cataract lenses, and jewelry and metal scrap and mail these to New Eyes for the Needy, Short Hills

16, New Jersey. Do not send loose lenses or hard glass cases, as these cannot be re-used.

Employee groups such as the Telephone Pioneers, Prudential Athletic Assoc.; clubs like the Lions, Girl Scouts, Granges, and church circles have been tremendous helps to New Eyes by taking on collections as a group project. A central spot for collecting the items solicited, some publicity, and a mailing committee is about all that is involved. To those receiving glasses, however, this effort involved results in priceless improved vision.

New Eyes has served some 300,000 people in its 30-year history. It is fully accredited, employs the services of one, paid, part-time secretary but otherwise is entirely staffed the year-round by 150 dedicated volunteers.

New Eyes is proud it has been successful in helping so many without soliciting money. YOUR discards could help give even more deserving people the wonderful satisfaction of seeing more clearly. New Eyes for the Needy, Short Hills 16, New Jersey would sincerely welcome your support.

LITHUANIA

LITHUANIAN LITERATURE

Part 10

In 1947, the Lithuanian nation celebrated the 400th anniversary of the first Lithuanian book. Over 400 years ago, in 1547, Rev. Martynas Mazvydas had the first Lithuanian catechism printed in Karaliaucius (Konigsberg), this catechism being at the same time the first Lithuanian book.

The reasons why Lithuanian publications were so late in appearing is apparent from other articles. It must, however, be added that previous to the printing of the first book in the Lithuanian language there existed quite a number of

other Lithuanian-spirited publications which, though written in Latin and Ruthenian, reflected Lithuanian life and customs. These were: many voluminous chronicles, big codes of laws — the "Lithuanian Statute" (1529, 1566, 1588) — as well as a number of works of public interest, and even poetry (odes on the beauty of Lithuanian nature in Latin by Sarbievijus).

Early History

The history of Lithuanian literature and letters must be divided into several periods. The writings

of the oldest period, being mostly designed for religious and practical use, can hardly be called literature. These were catechisms, hymn-books, prayer books, grammars, dictionaries, and the like. But even at that time enterprises were started on a large scale, as, for instance, the intensive translation of the Bible. The first writer to translate it into Lithuanian was Jonas Bretkunas (1590), born in Lithuania Minor. The repeated versions of the Bible by other authors were printed in parts, until the whole of it appeared in 1735. Here the peculiar fact may be mentioned that already in 1660-1662 the printing of the Lithuanian version of the Bible had been started at the cost of the London Bible Society, but the work was not completed, and only three imperfect copies have survived.

The first Lithuanian dictionary (*Dictionarium trium linguarum* — Lithuanian — Polish — Latin) was published by the Jesuit Konstantinas Sirvydas in 1629. He was also the author of the first written Lithuanian grammar, *Clavis linguae Lithuanicae* (1630), whereas Danielius Kleinas produced the first printed grammar *Gramatica Lituanica* (1653).

The literature of the 16th, 17th, and 18th centuries was mostly religious or scientific. On Lithuanian territory under German rule (Lithuania Minor) this work was carried on according to a certain plan and even sponsored by the government, but its range was rather limited, the Germans only wishing to make the Lithuanians decent and obedient German citizens. However, things were in a much sadder state still

in Greater Lithuania, especially in the 18th century when everything depended on private initiative. The nobility being the ruling class and getting more and more Polonized, and the common people bearing the heavy yoke of bondage, there was no one to care seriously about Lithuanian books. But in the meantime, the number of literate people increasing, the demand for books was constantly growing.

An Inspiring Author

But even at a time when conditions were extraordinarily unfavorable, an inspired writer rose in Lithuania Minor. He was Kristijonas Donelaitis (1714-1780), the gifted son of common country people. Having gone through many hardships at school, he took holy orders and spent all his life at the country parish of Tolminkiemis, where he composed a didactic idyll of wonderful beauty called, "Metai" (The Years). This hexametric poem is not only a plastic and clear-cut representation of rustic life, but also a picture of the many hardships the endless work, and rare entertainments in the life of Lithuanian bondsmen. And all this is wrought with a masterly hand and great love of reality, and set against the background of Lithuanian rural scenery.

The 19th Century

Literary life gets more animated in the early 19th century, with the impetus spread by western European romanticism. The newly established University of Vilnius became a stronghold of culture, diffusing its light all over the country

and penetrating into many regions of cultural life. The interest in the glorious past of Lithuania and the rising movement of enslaved nations to rid themselves of oppression took hold of those Samagitian nobles, studying at the University, who had the affairs of their native country still at heart. Accordingly, they began writing poetry with unrestrained vigor. D.

Poska, influenced by pseudo-classicism and sentimentalism, described the hopeless state of bondsmen; Lithuania's romantic past was the subject of S. Valiunas' poems, whereas S. Stanevicius burst into enthusiastic odes and fables on the revival of the honor of Lithuania and the beauty of his mother tongue.

(to be continued)

"Rock 'n roller" or square — it's fun
to learn something about...

TEEN CORNER

MUSIC AROUND THE WORLD

When it's time to strike up the band, the Japanese sometimes strum a thirteen-stringed lute, Indian musicians play a double oboe, and Mexican Chinantec tribesmen make music on a one-stringed instrument resembling a hunter's bow—except that it's 25 feet long!

A Finnish folk singer may be plucking a kantele, the zither-like, 30-stringed instrument that has been traditional in his country for 2,000 years. Legend says it was first made from the jaws of a large pike.

When Rumanian gypsies tire of soulful violin melodies, they may take to the panpipes, a bunch of one-note flutes joined together. Before each selection, the player tunes up by dropping *peas* into certain pipes, to sharp or flat their notes!

In the bush country of Surinam, in South America, natives often perform their religious and ceremonial dances to the beat of a

kwakwa—a wooden bench struck with sticks!

Ever hear of a trumpet made of wood? Lithuanians put five of them together to form an orchestra. A flute which is played not with the mouth, but by breathing through the nostrils? These are common in many parts of Asia and the Pacific islands. A violin with a bow threaded *through* the strings? The Chinese *hu chin* is so constructed. A "sweet potato" made of gaily painted pottery? It's played in many a Latin American band.

There are some big surprises, too, in the history of many a popular instrument. Few Scotsmen know that their beloved bagpipes came originally from the Orient — and were played by Roman soldiers when they conquered ancient Britain!

And did you know that the organ is technically classified as a wind instrument? Or that it originated

as far back as 300 B.C.? An ingenious inventor with the unpronounceable name of Ktsebios of Alexandria invented the *hydraulos*, in which water pressure was used to regulate the supply of wind for the pipes. Because even in this primitive form it had a powerful sound, the early organ was a favorite in Roman amphitheaters.

The organ didn't acquire a keyboard till the 13th century, or pedals until the 19th. Today, these are the only moving parts in the most modern organs. Magnavox has devised a tubeless, motorless electronic organ, engineered with the "space age" techniques of solid state circuitry. This transistorized organ, with a wider tonal range and twice the music power ever before obtainable in an electronic organ, requires approximately as much current as a small electric light bulb.

If you don't object to pulling out all the stops, but would also become proficient at the violin, guitar or banjo, take your chosen instrument to a crossroads at midnight. There, according to folklore, the Devil—an expert musician—will teach you his virtuoso techniques, at the minor price of your soul. So strong was this folk belief that violin virtuoso Nicola Paganini was actually accused of a pact with Old Nick!

This is not the only superstition current in musical circles around the world. Flutes are widely regarded as having regenerative powers. The Toda tribe of India, which does not make or play flutes, buries its dead with flutes bought from other tribes, so that the deceased will have a chance to be reborn.

The lowly kazoo, obtainable in U.S. dime stores for practically a song, is used by many primitive peoples in their magic-making ceremonies.

Probably the instrument most enveloped in superstition is also the oldest and the most widespread throughout the world: the drum. Chaco Indians used it to speed the ripening of beans. In southwestern Asia, drums are beaten for the funerals of men only. Among certain primitive peoples, a drum's usefulness is over if a woman sees it being constructed, but among the Wahinda of East Africa a man courts death if he so much as looks at a drum!

Haitian voodoo drums are built according to an elaborate ceremony, then dressed in apron-like christening garments, named, and given a soul! As an offering to this spirit, they are rubbed with alcohol and flour before every voodoo ceremony.

"If music be the food of love, play on," said Shakespeare, and many modern Mexicans would agree; in their country, serenades are still a cherished custom. But etiquette demands that the young lady not show herself at the window while she is being serenaded.

Does music *really* have charms to soothe the savage breast? The Eskimos of Greenland would say yes. Their favorite method of settling disputes is to have each contender compose a sarcastic song against his opponent and sing it at a public gathering. The audience decides who is the winner; thereafter the loser must keep quiet!

PERSONAL NOTES

Chapter 46 Observes Anniversary

The members of Chapter 46 (Chicago, Ill.) celebrated their Chapter's 9th Anniversary on October 26 at their annual dinner in Sharko's restaurant. Mrs. Mary Srupsa, Chapter organizer and Honorary President, cuts the cake while Miss Eve A. Lukas (seated), Chapter president, looks on.

Board Meeting Held

The first Board meeting of the year took place Sunday, Jan. 6th in the home office with 100% attendance. Present were Supreme Officers Mrs. ELIZABETH PAURAZAS (Detroit), Mrs. ANNA SLAZAS (Westville, Ill.), Mrs. VICTORIA LEONE (Chicago), Mrs. NATALIE SATUNAS (Chicago)

Mrs. Mary DRUKTANIS (Cicero, Ill.), Mrs. JULIA LUKITIS (Springfield, Ill.), Illinois Director Mrs. MARY SRUPSA (Chicago) and Editor, Mrs. DALE MURRAY, (South Bend, Ind.) A long-distance call from II Vice-pres., Mrs. MARCELLA WATKINS from Worcester, Mass. made the roster complete. The minutes of the meeting will be published in the near future.

1963 Convention Site Named

Mrs. MARCELLA WATKINS has notified the Board that the members of Chapter 5 will be hostesses for our next convention with sessions to be held in Putnam, Conn. through the courtesy of the Sisters of the Immaculate Conception Guild. It will take place Aug. 21-25 incl. Be sure to watch for further information and begin making plans to to see that YOUR chapter is represented.

Thanks much, Chapter 5!

Supreme President Honored At Testimonial Banquet

A testimonial banquet honoring our Supreme Pres., Mrs. Elizabeth Paurazas, was held Dec. 9th in the George F. Monaghan K of C Hall, Detroit. The spacious hall was filled to capacity — a tribute indeed to an exemplary lady, who has devoted 46 years of devoted, unstinting and unselfish time and labor to Lithuanian and Catholic action, charity and civic affairs.

It is no wonder that so many Church and city dignitaries and people from all walks of life gathered to honor her, among them Detroit city Councilman Brickley, Rev. Micheal Kundrotas and Rev.

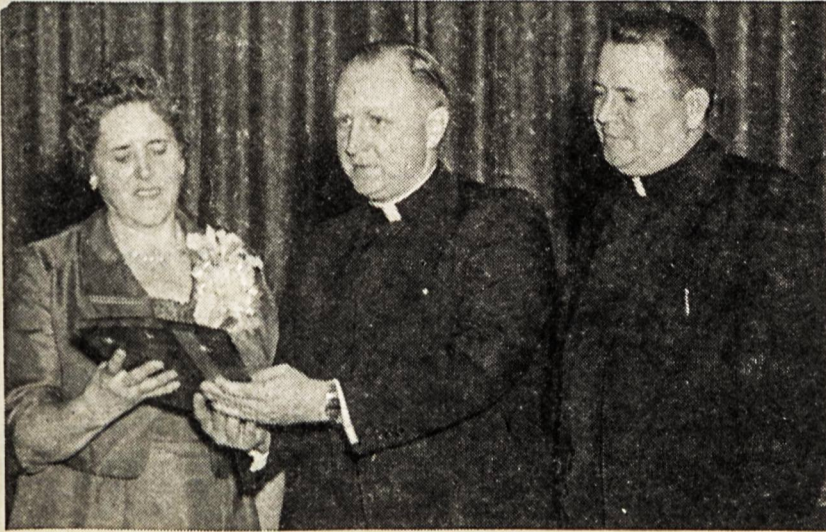
Walter Stanevicius, pastors of local Lithuanian churches, Rev. Bronius Dagilis, Rev. K. Simanavicius and Rev. Albinas Spurgis, MIC, "Draugas" administrator.

Travelling from Illinois to represent our organization were Supreme Sec. Mrs. Victoria Leone, I Vice-pres. Mrs. Anna Slazas and Trustee, Mrs. Mary Druktanis. Mrs. Leone was invited to be feature speaker. Congratulations were extended by Mrs. Slazas, also.

The program was begun by Mr. Matas Simonis whose initiative

them were greetings and salutations from the Mayor of Detroit; the Lithuanian Consul in Chicago, Dr. P. Dauzvardis; Mr. Leonard Simutis on behalf of the American Lithuanian Council.

In addition, greetings were received from Mrs. Dale Murray, Editor of *Motery Dirva*, Mr. A. Rudis on behalf of the ALRC Federation, Rev. L. Jankus on behalf of the United Lith. Relief Fund of America. Greetings were sent by many of our chapters, and many other organizations and individuals.

Supreme Pres., Mrs. Elizabeth Paurazas, accepts suitably inscribed plaque from Rev. Walter Stanevicius, pastor of St. Anthony's parish, Detroit. Looking on is Rev. Michael Kundrotas, pastor of Providence of God parish, Detroit.

prompted the testimonial. Master of Ceremonies was dr. Vyt. Majauskas, who briefly but thoroughly acquainted the audience with Mrs. Paurazas' earnest devotion to good causes throughout the years, underlining her great capacity for tolerance and understanding.

A great number of congratulatory messages were received, among

Extending greetings in person were representatives of local organizations, among them Mr. R. Valatka (Detroit Lith. Organizations Federation). Mr. Jurgis Mikaila read the text of the Papal Blessing.

Several selections were sung by Mr. Pranas Zaranka accompanied by Mr. Albertas Mateika.

The concluding talk was given by

LITH. BIBLIOGRAPHY SERVICE
1132 WALNUT ST.
DANVILLE, ILL.

Motery Dirva
205 Luelde Street
South Bend 14, Ind.
Return requested

Mrs. Paurazas, during which she acknowledged the persons who had been an inspiration to her through the years among them her late husband, Stanley, who encouraged her. She introduced her two sons — Stanley and his wife, Beverly, and David. Mrs. Paurazas expressed her

gratitude to everyone for the tribute accorded her.

Mrs. Paurazas has served our organization unceasingly since joining in 1919. We are proud of her leadership, integrity and faithfulness. She is, indeed, a most worthy HONORARY MEMBER.

Juicy Purple Plums Enhance Dessert

It's hard to find a better—or more inexpensive—treat than "Society Dessert" to serve at a club meeting in your home. If there's any left over, the family will go for it, too.

Graham cracker crumbs form the base and topping for a filling of canned purple plums, chopped pecans and whipped evaporated milk in a lemon gelatin mixture. A luscious purple plum half atop each chilled serving provides an elegant touch.

Rich-looking canned purple plums, which have been scarce for the last two years, are now available in good supply in grocery stores to add delightful flavor to many desserts and entrees.

Society Dessert

1 can (14½ oz.) evaporated milk	¼ cup fresh lemon juice
1 can (1 lb. 15 oz.) purple plums in extra heavy syrup	1 tablespoon grated lemon rind
½ cup chopped pecans	1 cup sugar
2 packages lemon gelatin	1½ cups graham cracker, ginger or vanilla cooky crumbs
3 cups hot water	

Pour evaporated milk into refrigerator tray; chill until icy cold and partially frozen. Drain plums. Pit and cut into small pieces. Add nuts. Dissolve gelatin in hot water and chill until partially set. Whip until light and fluffy. Add lemon juice, rind and sugar. Whip chilled milk and fold into gelatin mixture. Line bottom of 13 x 9-inch pan with crumbs, reserving ¼ cup for top. Pour in half of gelatin mixture. Arrange plum mixture over it. Spoon in remaining gelatin and sprinkle with remaining crumbs. Chill until firm. Cut into squares to serve. Garnish with purple plum half, if desired. Makes 15 servings.